

## Sardar Patel University

M. A. Examination I<sup>st</sup> Semester (CBCS) Sanskrit

Tuesday Date: 19/03/2019 Time: 10.00 a.m. to 01.00 p.m.

PA01CSAN21: Indian Philosophy: Shankarabhashya of Shankaracharya (Adhyaya-I. Selected Sutras) &amp; Jain - Bauddha Darshana (of Sarvadarshanasangraha)

Total Marks: 70

(૧૦)

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)

૧. બ્રહ્મસૂત્રના પ્રથમ અધ્યાયનું નામ આપો.

(A) સાધનાધ્યાય (B) અવિરોધાધ્યાય (C) સમન્વયાધ્યાય (D) ફલાધ્યાય

૨. બ્રહ્મસૂત્રના રચયિતા કોણ છે ?

(A) બાદરાયણ (B) શૌનક (C) યાકાચણ (D) વાલ્મીકિ

૩. શ્રીગોવન્દાનન્દે શાંકરભાષ્યપર કઈ ટીકા રચી છે ?

(A) ભામતી (B) ન્યાયનિર્ણય (C) પરિમલ (D) રત્નપ્રભા

૪. 'અથાતો બ્રહ્મજિજ્ઞાસા' સૂત્રમાં 'અથ' શબ્દ શંકરના મતે કયા અર્થમાં વપરાયો છે ?

(A) મંગલ (B) આનન્તર્ય (C) પ્રશ્ન (D) અધિકાર

૫. આદિશંકરનો સિદ્ધાન્ત પ્રસિદ્ધ છે.

(A) કેવલાદ્વૈત (B) દ્વૈતાદ્વૈત (C) વિશિષ્ટાદ્વૈત (D) શુદ્ધાદ્વૈત

૬. જૈનોના મતે પદાર્થ કેટલાં છે ?

(A) ૦૮ (B) ૧૧ (C) ૧૬ (D) ૦૭

૭. જૈનોના મતે અસ્તિકાયા કેટલાં છે ?

(A) ૦૫ (B) ૦૭ (C) ૧૩ (D) ૧૬

૮. નીચેનામાંથી બૌદ્ધ સંપ્રદાય નથી

(A) માધ્યમિક (B) વૈશેષિક (C) વૈભાષિક (D) સૌત્રાન્તિક

૯. બૌદ્ધોના મતે આર્યસત્યો છે.

(A) ૦૪ (B) ૦૮ (C) ૧૧ (D) ૧૮

૧૦. બૌદ્ધોની શાખાઓ છે.

(A) ૦૮ (B) ૦૫ (C) ૦૭ (D) ૦૨

પ્ર- ૨ શંકરના જીવન, કવન વિશે નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૨ બ્રહ્મસૂત્રના ભાષ્યકારો વિશે નોંધ લખો

(૧૫)

પ્ર- ૩ (અ) ગમે તે એક સાનુવાદ સમજાવો:

(૦૬)

૧. અત્રાભિધીયતે- ન કર્મ-બ્રહ્મવિદ્યાફલયોર્વૈલક્ષણ્યાત્ શરીરં વાચિકં માનસં ચ કર્મ શ્રુતિસ્મૃતિસિદ્ધં ધર્માર્થ્યં, યદ્વિષયા જિજ્ઞાસા અથાતો ધર્મ જિજ્ઞાસા ઇતિ સૂત્રિતા, અધર્મોઽપિ હિંસાદિપ્રતિષેધચોદનાલક્ષણત્વાજ્ઞિજ્ઞાસ્યઃ પરિહારાય। તયોશ્ચોદનાલક્ષણયોર્થાનર્થયોર્ધર્માધર્મયોઃ ફલે પ્રત્યક્ષે સુખદુઃખે શરીરવાડ્મનોભિરેવોપભુજ્યમાને વિષયેન્દ્રિયસંયોગજન્યે બ્રહ્માદિષુ સ્થાવરાન્તેષુ પ્રસિદ્ધે। મનુષ્યત્વાદારભ્ય બ્રહ્માન્તરેષુ દેહવત્સુ સુખતારતમ્યમનુ-શ્રૂયતે। તત્ત્વેતોર્ધર્મસ્ય તારતમ્યં ગમ્યતે।

૨. અયમગ્નિવૈશ્વાનરો યોઽમન્તઃ પુરુષે યેનેદમન્તં પચ્યતે યદિદમદ્યતે ઇત્યાદૌ। અગ્નિમાત્રં વા સ્યાત્, તસ્યામપિ પ્રયોગદર્શનાત્ વૈશ્વાનરસ્ય સુમતૌ સ્યામ રાજા હિ કં ભુવનાનામભિશ્રીઃ ઇત્યેવમાદ્યાયાઃ શ્રુતેર્દેવતાયામૈશ્વર્યાદ્યુ-પેતાયાં સમ્ભવાત્। અથાત્મશબ્દસામાનાધિકરણ્યાદુપક્રમે ચ કો ન આત્મા કિં બ્રહ્મ ઇતિ કેવલાત્મશબ્દપ્રયોગા-દાત્મશબ્દવશેન ચ વૈશ્વારશબ્દઃ પરિણેય ઇત્યુચ્યતે, તથાપિ શારીર આત્મા સ્યાત્, તસ્ય ભોક્તૃત્વેન વૈશ્વાનરસન્નિકર્ષાત્।

પ્ર- ૩ (બ) પંચખ્યાતિવાદ વિશે ચર્ચા કરો

(૦૯)

અથવા

પ્ર- ૩ (બ) જિજ્ઞાસા અધિકરણનો સાર આપો.

(૦૯)

પ્ર- ૪ રત્નત્રય વિશે નોંધ લખો

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૪ પાંચવ્રતો વિશે નોંધ લખો

(૧૫)

પ્ર- ૫ શૂન્યવાદ વિશે નોંધ લખો

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૫ ભાવના ચતુષ્ય વિશે નોંધ લખો

(૧૫)

— ✕ —

(2)